

зокрема і України, є вдосконалення діючого законодавства та запобігання корпоративним конфліктам, які як правило стримують розвиток. Тому, одним з основних завдань, які постають перед Україною, є застосування розглянутих державних регуляторних важелів у підприємстві з урахуванням специфіки вітчизняної економіки.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю», режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
2. Господарський кодекс України (глава 9), режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Цивільний кодекс України (глава 8, § 1, пункти 1, 2, 3, 5), режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
4. Державна служба статистики України, режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/edrpy/ukr/EDRPU_2018/ks_opfg/ks_opfg_1018.htm
5. Євтушевський В. А. Корпоративне управління: Підручник. – К.: Знання, 2006.
6. Задохайло Д.В., Кібенко О.Р., Назарова Г.В. Корпоративне управління. – Харків, 2003.
7. Кубах А.І. Господарське законодавство: Навч. посібник. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 196 с.
8. Сірко А. В. Корпоративний сектор: структура, місце та роль в сучасній економіці // Вісник ВПІ. Серія «Економіка, менеджмент та екологія». – 2004. – № 4.
9. «Топ-10 нововведень у діяльності товариств з обмеженою відповідальністю», режим доступу: <https://eba.com.ua/article/top-10-novovveden-u-diyalnosti-tovarystv-z-obmezhenou-vidpovidalnistyu/>
10. Administrative law by William Wade. Sixth edition. Clarendon press. Oxford. 1998.
11. McKinsey Analytics, режим доступу: <http://www.mckinsey.com>

УДК 336.64

Султанов Дамір Рушанович
Луганський національний аграрний університет
Балдик Денис Олександрович
 Кандидат економічних наук
Луганський національний аграрний університет

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ЯК ГОЛОВНА УМОВА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

В статті проаналізовано зміст і структуру фінансової стійкості. Визначені можливі шляхи її удосконалення. Розкрито значення фінансової стійкості в управлінні підприємством.

Ключові слова: стійкість, абсолютний опір, відносний опір, аналіз фінансової стійкості.

Актуальність. Фінансова стійкість є важливою умовою стабільного функціонування підприємства, розвитку й забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємства. Саме фінансова стійкість підприємства характеризує ефективність операційного, інвестиційного і фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також відображає здатність підприємства відповідати за своїми боргами й зобов'язаннями. Достатній рівень фінансової стійкості стає запорукою здатності підприємства долати вплив фінансово-економічних криз.

Управління фінансовою стійкістю є одним з основних елементів фінансового менеджменту на підприємстві, необхідною передумовою стабільного розвитку підприємства.

Незважаючи на те, що фінансова стійкість підприємства відображається і інтенсивно впливає на всі аспекти фінансової результативності, і опосередковано впливає на виробничий процес, більшість підприємств недооцінюють актуальність порушеної проблеми. Особливу актуальність тема набуває для підприємств, що працюють в нестабільних зовнішніх умовах, так як зовнішню нестабільність необхідно компенсувати посиленням внутрішнього контролю над фінансовою стійкістю.

Огляд джерел. Проблема фінансової стійкості займає важливе місце в працях багатьох вчених. Початок досліджень з аналізу і оцінки фінансової стійкості підприємства відноситься до 60-х років ХХ століття. Е. Альтман і У. Бивер робили спроби оцінки фінансового становища, орієнтовані, у тому числі, і на фінансову стабільність підприємств. Проблема фінансової стійкості порушується в працях таких світових класиків, як Ю. Брігем і Л. Гапенски, Дж.К. Ван Хорн, Б. Калласс та інших, роботи яких присвячені питанням фінансового аналізу та фінансового менеджменту. У вітчизняній науці радянського періоду економічні аспекти проблеми рівноваги розроблялися, головним чином, у зв'язку із завданнями народногосподарського планування.

Більшість літературних джерел з даної проблематики обмежена лише розглядом систематичних показників оцінки фінансової стійкості та алгоритмів їх розрахунку, тому залишаються недослідженими ряд важливих питань: не має чіткого визначення сутності фінансової стійкості, не розкриті повністю її ознаки, фактори впливу на її рівень та загально прийнятих методик її оцінок. Недостатньо вивченими в наукових працях залишаються питання зв'язку фінансової стійкості з іншими складовими фінансового стану підприємства.

Мета. Метою цієї статті є вивчення концепції стабільності, визначення ролі стабільності в досягненні довгострокового стійкого розвитку, синтез існуючих методів оцінки фінансової стійкості, обґрунтування всебічного аналізу.

Основний матеріал. Поняття "стабільність" походить від латинського слова STABILIS і означає стійкий, постійний. Стабільність, стійкість характеризуються такими властивостями як зрівноваженість, регулярність, міцність, безпека, незмінність, послідовність. Більшість словарів тлумачать термін «стабільність» через сукупність значень таких як зносостійкість, стійкість, міцність, а також функціональну можливість повертатися в початковий стан після втрати рівноваги. Зустрічаються також такі поняття, як "автоматична стабілізація", "ідеальна стабілізація", "стабілізація змінних" і т.д. Згідно значенням цих понять стійкість системи - це підтримка заданого, постійного в часі значення однієї (кількох) регульованої величини незалежно від зовнішніх і внутрішніх збурюючих (дестабілізуючих) впливів, які прагнуть відхилити регульовану величину від заданого значення [1].

Відсутність будь-яких загальних визначень підтверджує, що термін вживається в широкому сенсі. Таким чином, можна сформулювати загальне визначення терміна «стабільність» - це підтримання балансу і збереження структури незмінною.

Область фінансів зазвичай виділена в якості однієї з основних напрямків на підприємстві, так як від досягнутого результату буде залежати якість, терміни і обсяг необхідного фінансування. Фінансова стійкість підприємства є основою його життєдіяльності та розвитку, а також однією з найважливіших характеристик фінансового стану і пов'язана з рівнем залежності підприємства від кредиторів і інвесторів. Фінансово-стійке підприємство має переваги в залученні інвестицій, отриманні кредитів, у виборі постачальників, своєчасно сплачує податки, заробітну плату та ін. Фінансова стійкість забезпечує стабільну платоспроможність в тривалій перспективі, в основі якої лежить збалансованість активів і пасивів, до-ходів і витрат, позитивних і негативних грошових потоків. Стале фінансове становище впливає на виконання виробничих планів і забезпечення потреб виробництва необхідними ресурсами[3, 9].

Недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності господарюючого суб'єкта, відсутності у підприємства грошових коштів для розвитку, а також до значних фінансових втрат. Саме від фінансової стійкості залежать ризик банкрутства підприємства та його стабільність при змінах ринкової кон'юнктури.

Справедлива оцінка фінансової стійкості підприємства як основи його життєздатності є дуже важливим джерелом інформації для мотивації і знаходження оптимального адміністративного рішення щодо суб'єкта господарювання.

Найчастіше при визначенні фінансової стійкості використовують аналіз фінансових коефіцієнтів. При цьому розрізняють абсолютні та відносні показники фінансової стійкості [2, 4, 6, 7, 8].

Висновки. Компонентом фінансової стійкості підприємства є наявність у нього фінансових ресурсів, достатніх для розвитку конкурентоспроможного виробництва. В свою чергу, самі фінансові ресурси можуть бути в необхідному обсязі сформовані тільки за умови ефективної роботи підприємства, яка може забезпечити одержання прибутку. За рахунок прибутку підприємство створює фінансову базу як для самофінансування поточної діяльності, так і для здійснення розширеного відтворення. При цьому для досягнення і підтримання фінансової стійкості важливий не тільки абсолютний обсяг прибутку, а й його рівень щодо вкладеного капіталу підприємства або затрат.

Для більш чіткого аналізу фінансової стійкості підприємства потрібно використовувати комплексний підхід. При цьому оцінку фінансової стійкості необхідно проводити одночасно з аналізом абсолютних і відносних показників фінансової стійкості підприємства. Фінансова стійкість підприємства відіграє важливу роль у забезпеченні сталого розвитку як окремих підприємств, так і суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: Навчально-методичний посібник. – К.: 2009. – 328 с.
2. Ковальов А. І. Аналіз фінансового стану підприємства. – 2 вид., Переб., Доп. / А. І. Ковальов, В. П. Привалов. – М.: Центр економіки і маркетингу, 2002. – 188 с.
3. Крухмаль О. В. Антикризисное управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи / Крухмаль О. В., Коваленко В. В. // Монографія. Суми. УАБС НБУ, 2007. – 198с.
4. Павловська О. В. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посіб. для самост.вивч. дисц. / О. В. Павловська, Н. М. Питуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2002. – 388 с.
5. Партин Г. О. Особливості впливу основних чинників на фінансову стійкість підприємства в умовах фінансово-економічної кризи // Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України. – 2010. – №10 – С. 276-279.
6. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. - 2-ге видан., випр. і доп., 2005. – 662 с.
7. Фролова Т. О. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. / Т. О. Фролова. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 253 с.
8. Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз. Підручник. / Ю. С. Цалко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
9. Шабліста Л. М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки / Л. М. Шабліста // Економіка і прогнозування. – 2006. – №2. – С. 46-58.